

РЕШЕНИЕ

№ 19345

гр. София, 05.06.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 25 състав, в
публично заседание на 02.12.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Боряна Петкова

при участието на секретаря Мая Миланова, като разгледа дело номер **3062** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 – чл.178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на адв. Х. М., като пълномощник на П. Г. Г. от [населено място], срещу ОТКАЗ обективиран в Писмо с рег. №РИЛ24-УГ01-877-(1)/26.02.2024г. на секретаря на район „И.“, Столична община (СО).

Жалбоподателката претендира за нищожност на отказа за извършване на исканата административна услуга, обективиран в писмото от 26.02.2024г. на секретаря на район „И.“ и моли съда да я прогласи или евентуално да го отмени като незаконосъобразен. На първо място претендира, че секретарят на общината не е длъжностно лице по гражданското състояние по смисъла на чл.35, ал.3 от Закона за гражданската регистрация (ЗГрР) и съответно не е имал право да постанови отказ за издаване на удостоверение за наследниците на К. Л., италиански гражданин, който е живял постоянно в РБългария през последните 24 години. Поддържа, че актът е и незаконосъобразен, поради допуснати при издаването му съществени нарушения на процесуалния и на материалния закон. Смята, че административният орган не е изпълнил задължението си служебно да събере всички доказателства от значение за правилното решаване на поставения пред него въпрос и не е обсъдил фактите и обстоятелствата от значение за случая. Твърди, че изложените в оспорваното писмо мотиви са неясни и взаимно си противоречат. Изтъква, че в случая са били налице материалноправните предпоставки за издаване на удостоверение за наследници, установени в чл.10, ал.1 от Наредба №РД-02-20-6/24.04.2012г. за издаване на удостоверения въз основа на регистъра на населението (Наредбата), тъй като починалият К. Л. е имал статут на постоянно преиваване в РБългария и по отношение на него има

издаден акт за смърт. Сочи, че жалбоподателката е от кръга на лицата по чл.5, ал.1 от Наредбата и съответно е легитимирано лице да поиска издаване на удостоверение за наследници. Поддържа, че според правилата на чл.89, ал.1 и ал.2 във вр. с чл.91, т.2 от Кодекса на международното частно право (КМЧП), след като починалият К. Л. и семейството му са имали обичайно местопребиваване в РБългария, то наследствените правоотношения се уреждат според разпоредбите на българското право. Релевира доводи, че европейското удостоверение за наследство по чл.627е от Гражданския процесуален кодекс (ГПК) е документ, различен по правната си природа от удостоверението за наследници по чл.9 от Наредбата и за издаването на такъв документ кметът на район „И.“ не е бил сезиран. Чрез процесуалния си представител адв. М. поддържа жалбата и моли съда да я уважи. Претендира да ѝ бъдат възстановени сторените разноски по водене на делото, съгласно представения списък. Доводи за недействителност на административния акт излага и в представени по делото писмени бележки по същество на спора. Ответникът – СЕКРЕТАР на район „И.“, оспорва жалбата без да излага конкретни доводи за нейната неоснователност. Не претендира за разноски.

СЪДЪТ, след като обсъди доводите на страните и доказателствата събрани по делото, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Жалбата е ПРОЦЕСУАЛНО ДОПУСТИМА.

Насочена е срещу индивидуален административен акт по смисъла на чл.21, ал.3 АПК, доколкото по същество е отказано извършването на административна услуга чрез издаване на документ, който е от значение за признаване, упражняване или погасяване на права или задължения.

Подадена е от активно легитимирано лице с правен интерес и в преклузивния срок за оспорване на административните актове, установен в чл.149, ал.1 АПК.

Разгледана по същество жалбата е ОСНОВАТЕЛНА.

Административното производство е започнало по Заявление с вх. №РИЛ24-УГ01-877/19.02.2024г. Жалбоподателката П. Г. е сезирала кмета на район „И.“ с искане да ѝ бъде издадено удостоверение за наследниците на съпруга ѝ К. Л.. Със заявлението са представени копие от Препис – извлечение от Акт за смърт №0035/24.01.2024г. и копие от лична карта на починалия Л. (л. 14, 15).

С процесното Писмо от 26.02.2024г. с рег. №РИЛ24-УГ01-887-(1) на жалбоподателката е указано, че съгласно чл.3, ал.2 ЗГрП в регистъра на населението се вписват следните лица: 1) всички български граждани; 2) чужденците, които са: а) получили разрешение за дългосрочно или постоянно пребиваване в РБългария; б) получили статут на бежанец или хуманитарен статут или на които е предоставено убежище в РБългария. Посочено е, че тъй като починалият К. Л. е гражданин на Европейския съюз (ЕС), в този случай се прилага Регламент (ЕС) №650/2012г. на Европейския парламент и на Съвета относно компетентността, приложимото право, признаването и изпълнението на решения и приемането и изпълнението на автентични актове в областта на наследяването и относно създаването на европейско удостоверение за наследство (Регламент (ЕС) №650/2012г.). Заявено е, че приложима е разпоредбата на чл.627е, ал.1 от Гражданския процесуален кодекс (ГПК) и българският съд е международно компетентен по въпроса за издаване на европейско удостоверение за наследство. На жалбоподателката е указано, че за да получи европейско удостоверение за наследници на съпруга ѝ К. Л., гражданин на Италия, следва да се обърне към Софийски районен съд (СРС).

За изясняване на спорните факти и обстоятелства по делото са приети относими писмени доказателства, които съдът ще обсъди при формиране на правните изводи: Удостоверение за сключен граждански брак от 06.04.2006г.; Удостоверение за раждане от 13.07.2009г. (дубликат);

Удостоверение за семейно положение и членове на семейството с изх. №002612/16.03.2011г., издадено от район „И.“; Трудова книжка на К. Л., сер. №967629; Трудов договор №10000174/10.07.2023г.; Справка за приети и отхвърлени уведомления по чл.62, ал.5 от Кодекса на труда (КТ) с вх. №22388233329449/10.07.2023г.; Трудова книжка на К. Л., сер. №1167232; Свидетелство за регистрация на моторно превозно средство (МПС) №011135834; Удостоверение за постоянен адрес на К. Л. с рег. №781/10.06.2010г.; Удостоверение за постоянен адрес на С. К. Л. с рег. №782/10.06.2010г.; Удостоверения за настоящ адрес с №, № РИЛ24-УГ01-4910 от 01.11.2024г.; Трудов договор №4/01.11.2008г.; Трудов договор №18/29.12.2009г.; Трудов договор от 01.11.2010г.; Трудов договор №177/08.09.2011г.; Трудов договор №1/29.03.2012г.; Заповед за прекратяване на трудов договор №17/21.04.2016г.; Трудов договор №27/25.04.2016г.; Заповед за прекратяване на трудов договор №53/30.06.2023г.; Заповед за прекратяване на трудово правоотношение №10000044/23.01.2024г.; Справка с изх. №V8-1962/25.11.2024г., издадена от Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Главна дирекция „Гражданска регистрация и административно обслужване“.

Като взе предвид заявените от жалбоподателката оплаквания и извърши проверка на оспорвания административен акт, на всички основания за законосъобразност, съдът обосновава следните изводи:

Процесният отказ за издаване на удостоверение за наследници, обективиран в Писмо с рег. № към РИЛ24-УГ01-877-(1)/26.02.2024г., е постановен от некомпетентен административен орган, съгласно чл.2, ал.1 от Наредбата. Според тази разпоредба удостоверения въз основа на регистъра на населението се издават от кмета на общината, на района или на кметството или от определени от тях длъжностни лица от общинската администрация. От анализа на цитираната норма следва извод, че кметът, като длъжностно лице по гражданското състояние, може да делегира на други длъжностни лица от общинската администрация само правомощието да издават съответните удостоверения посочени в Глава втора от Наредбата, но не и да отказват издаването на такива актове. Дори да се приеме обратното, в случая няма данни кметът на район „И.“ да е делегирал правомощията си по чл.2, ал.1 от Наредбата на секретаря на района.

В съответствие със служебното начало в съдебния процес и на основание чл.171, ал.5 АПК, съдът е дал конкретни указания на ответника, че следва да установи компетентността на органа издал оспорвания административен акт (т.IV от Определение №20591/20.10.2024г.). В тази връзка ответникът е представил по делото Заповед №РИЛ24-РД09-280/23.08.2024г. с която, кметът на район „И.“ е упълномощил секретаря на района да организира, ръководи и контролира работата на изрично посочените структури в районната администрация като: 1) съгласува цялата изходяща кореспонденция и изготвени документи на отделите посочени в т.I и 2) да подписва документи изготвени от отделите по т.I, съответно: а) Център за административно обслужване: придружителни писма към актове, издадени от служба ЕСГРАОН, изискани от ДСИ, ЧСИ и съдебните органи, кореспонденция със секретари на общини, райони.; б) Отдел „Правнонормативно обслужване и образование“: кореспонденция със секретари на общини, райони и др. институции, ФЛ и ЮЛ, покани за предявяване на актове за установяване на административни нарушения и придружителни писма за връщане на Наказателни постановления до КЗП и др. институции, Докладни записки за необходими разходи.; в) Отговори на сигнали и жалби за ЦАО и Отдел ПНОО.

При това от една страна цитираната Заповед е вътрешноведомствен акт, който урежда вътрешнослужебните взаимоотношения между отделните звена в районната администрация, но не е акт с който кметът на района е делегирал свои правомощия по чл.2, ал.1 от Наредбата във вр. с чл.24 и чл.35, ал.3 ЗГрР. Видно от този документ с него кметът на района е възложил на

секретаря да осъществява контрол върху служебната кореспонденция на два от отделите в районната администрация, а не да издава или до отказва издаването на административни актове от категорията на процесния - волеизявление за издаване на документ от значение за признаване, упражняване или погасяване на права или задължения или отказ да се издаде такъв документ (чл.21, ал.3 АПК). Освен това, датата на издаване на заповедта с която на секретаря на район „И.“ е възложено осъществяването на посочените дейности (съгласувателни, координационни) е издадена на 23.08.2024г. - далеч след постановяване на процесния изричен отказ да се извърши търсената административна услуга (26.02.2024г.) и следователно е неотносим към действителността на административния акт.

В мотивите на Тълкувателно решение №4/22.04.2004г. по тълк. дело №4/2002г. на Общото събрание на съдиите от Върховния административен съд (ОС, ВАС) са сядени подробни разяснения относно правния институт на делегацията. Според тях делегирането представлява възможност, предвидена в закона, временно - за определен случай или период от време, съгласно конкретната обстановка и преценката на горестоящ административен орган, той да предостави част от правомощията си на някой от подчинените му органи. Подчиненият орган издава административни актове въз основа на това специално овластяване от органа, в чиято компетентност поначало е решаването на съответния въпрос. Той не запазва за постоянно делегираното правомощие. Възможността за делегиране на административни правомощия се характеризира с няколко принципни ограничения: никой не може да делегира правомощия, които не притежава; не могат да бъдат делегирани правомощия, които законът определя като изрична компетентност на съответния орган; органът, на когото са делегирани правомощия, не може да ги предоставя другиму.

По изложените доводи настоящият решаващ състав обосновава извод, че отказът, обективиран в Писмо с рег. № към РИЛ24-УГ01-877-(1)/26.02.2024г. на секретаря на район „И.“, е НИЩОЖЕН административен акт.

С оглед констатираната нищожност и на основание чл.173, ал.2 АПК преписката следва да се изпрати на компетентния, съгласно чл.2, ал.1 от Наредбата във вр. с чл.35, ал.5 и чл.24 ЗГрР, административен орган – кмет на район „И.“, СО за произнасяне по същество на Заявление с вх. №РИЛ24-УГ01-877/19.02.2024г.

Съдът намира, че за процесуална икономия на административния орган е необходимо да бъдат дадени указания по тълкуването и прилагането на закона при новото разглеждане на заявлението на жалбоподателката с вх. №РИЛ24-УГ01-877/19.02.2024г.

Редът и условията за издаване на удостоверения въз основа на регистъра на населението, включително удостоверение за наследници, са регламентирани в Наредбата. Съгласно чл.2, ал.1 от Наредбата удостоверения въз основа на регистъра на населението се издават от кмета на общината, на района или на кметството или от определени от тях длъжностни лица от общинската администрация. Удостоверенията се издават въз основа на данните, които се съдържат в Националната и Локалната бази данни „Население“ (чл.4, ал.1). Кръгът от лица легитимирани да искат да им бъдат издадени съответните удостоверения е определен в чл.5, ал.1 от Наредбата и това са лицата, за които се отнасят, законните им представители и техните наследници. Удостоверения могат да се издават и на трети лица, когато са им необходими за изпълнение на техни законоустановени правомощия или когато същите са изрично упълномощени с нотариално заверено пълномощно от лицата по ал.1.

Удостоверението за наследници е документ, удостоверяващ наследниците по закон на починало лице и се издава само за лица, които към датата на смъртта си са подлежали на вписване в регистъра на населението и за които има съставен акт за смърт. Когато починалото лице не е

български гражданин, но е вписано в регистъра на населението и за него няма съставен акт за смърт на територията на РБългария, за издаване на удостоверение е необходимо да се представи препис или извлечение от акта за смърт, съставен от чуждестранен местен орган по гражданското състояние. Когато в регистъра на населението не се съдържат всички необходими данни за издаване на удостоверение, се представя официален документ, издаден от компетентните органи на държавата, чийто гражданин е лицето, удостоверяващ семейното му положение, данни за съпруг/а и роднини по права линия от първа степен и по сребрена линия от втора степен (чл.10, ал.1 и ал.2 от Наредбата). От анализа на цитираните норми следва извод, че за издаване на удостоверение за наследници е необходимо да бъдат изпълнени следните условия: а) заявителят да е наследник по закон на починалото лице; б) към датата на смъртта си лицето да е подлежало на вписване в регистъра на населението и в) да има съставен акт за смърт.

В случая се установява с приетите и неоспорени писмени доказателства, че като негова съпруга, жалбоподателката Г. е законен наследник на починалото лице К. Л., съгласно чл.9 от Закона за наследството (ЗН). Безспорен е фактът, че починалият е бил италиански гражданин и съответно гражданин на страна - членка на ЕС и е имал статут на постоянно пребиваващ на територията на РБългария чужденец по смисъла на Закона за чужденците в РБългария (ЗЧРБ). От приетите писмени доказателства се установява също, че Л. е подлежал и е бил вписан в регистъра на населението, съгласно чл.3, ал.2, т.2, б. „а“ ЗГРП. Несъмнено е установен и фактът, че по отношение на починалия е бил съставен и Акт за смърт с №0035/24.01.2024г.

При така установените факти и след като е бил сезиран с такова искане, за кмета на район „И.“ е възникнало задължение да извърши исканата административна услуга и да издаде удостоверение за наследниците по закон на К. Л..

За пълнота на мотивите съдът отбелязва, че в случая е неприложим редът за издаване на европейско удостоверение за наследство, установен в чл.627е ГПК. [Регламент \(ЕС\) №650/2012г.](#), в сила от 17.08.2015г. урежда института на европейско удостоверение за наследство, издавано с цел да послужи и се използва в друга държава - членка и има правните последици, изброени в чл.69. Същото е предназначено да се използва от наследници, заветници с преки права върху наследството и изпълнители на завещания или управители на наследствено имущество, на които се налага в друга държава членка съответно да докажат правното си положение или да упражнят правата си на наследници или заветници и/или правомощията си на изпълнители на завещания или управители на наследствено имущество (чл.63, §1 от [Регламент \(ЕС\) №650/2012г.](#)). Доколкото в случая се цели доказване правата на наследници на територията на РБългария, не е необходимо и издаването на европейско удостоверение за наследници (така Решение №2215/26.02.2024г. на ВАС, състав на Трето отделение по адм. дело №6864/2023г.).

При този изход на спора и на основание чл. чл.143, ал.1 АПК на жалбоподателката се дължат разноски в размер на 1010 (хиляда и десет) лева – за държавна такса и за адвокатско възнаграждение, съгласно представения списък и доказателства за извършването им.

Така мотивиран и на основание чл.172, ал.2 във вр. с чл.173, ал.2 АПК, АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. - град, Второ отделение, 25^{-ти} състав,

РЕШИ

ОБЯВЯВА ЗА НИЩОЖЕН Отказ, обективизиран в Писмо с рег.

№РИЛ24-УГ01-877-(1)/26.02.2024г. на секретаря на район „И.“, Столична община.

ИЗПРАЩА административната преписка на компетентния орган – КМЕТ на район „И.“, за произнасяне по същество на Заявление с вх. №РИЛ24-УГ01-877/19.02.2024г., подадено от П. Г. Г. и издаване на Удостоверение за наследниците на К. Л., в 7-дневен срок от влизане в сила на настоящото решение.

ОСЪЖДА район „И.“, представляван от кмета, с адрес: 1309 С., [улица], вх.Б, да заплати на П. Г. Г., ЕГН [ЕГН], сумата от 1010 (хиляда и десет) лева – разноски по адм. дело №3062/2024г.

РЕШЕНИЕТО подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд на РБългария в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ

Боряна Петкова